

ΥΓΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Εμπόδιο η υποχρηματοδότηση του φαρμάκου

Σε μια εποχή που οι προκλήσεις για τα συστήματα υγείας εντείνονται, η φαρμακευτική καινοτομία αναδεικνύεται ως μία επένδυση με σημαντικά οφέλη προς τη δημόσια υγεία, την οικονομία και την κοινωνία. Συμβάλλοντας στη μείωση των εισαγωγών στα νοσοκομεία, την αποσυμφόρηση του συστήματος υγείας και τη διατήρηση των πολιτών στην παραγωγική ζωή, καθώς και την άμεση εξοικονόμηση πόρων μέσω αποτελεσματικότερων θεραπειών, αποτελεί μια οικονομικά εμφορημένη επένδυση, αλλά που εν τέλει τεκμηριωμένα αφήνει θετικό οικονομικό αποτύπωμα.

Μην ξεχνάμε πως η φαρμακευτική καινοτομία είναι αυτή που αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία και την έρευνα, μετατρέπει απειλητικές για τη ζωή ασθένειες σε διαχειρίσιμες ή ακόμη και θεραπεύσιμες, κυριολεκτικά σώζει ζωές. Αποτελεί λοιπόν στρατηγική επένδυση για τη ζωή όλων μας.

Το ελληνικό χρηματοδοτικό κενό και οι αυξανόμενες επιστροφές

Στην Ελλάδα, σπάνια αντιμετωπίζεται η καινοτομία ως επένδυση – οι δυσκολίες και οι προκλήσεις που ο κλάδος του φαρμάκου (ειδικά ο καινοτόμος) καλείται να αντιμετωπίσει καθιστούν εντονότερες, με σαφή τάση επιδείνωσης.

Η ελληνική φαρμακευτική αγορά, έχει μακράν τις υψηλότερες υποχρεωτικές επιστροφές ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες. Σήμερα, και παρά τις θετικές πρωτοβουλίες των τελευταίων ετών, συνεχίζει να καταγράφεται σημαντικό χρηματοδοτικό κενό, που υπερβαίνει το 1 δισ. ευρώ και σαφέστατα οφείλεται στην πολυετή ελλιπή χρηματοδότηση. Στην αύξηση των υποχρεωτικών επιστροφών, συντελούν σαφώς και οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή διαρθρωτικών μέ-

ΓΝΩΜΗ

Της **Ελένας Χουλιάρα**

τρων ελέγχου & εξορθολογισμού της αγοράς.

Χαρακτηριστικά, κατά τη δεκαετία της κρίσης η μεν συνολική αγορά αυξήθηκε κατά 63% ενώ η δημόσια χρηματοδότηση μειώθηκε κατά 22%. Και επειδή ο ρυθμός της δημόσιας χρηματοδότησης στην Ελλάδα παραμένει χαμηλότερος του ευρωπαϊκού μέσου όρου και χαμηλότερος από τον ρυθμό αύξησης των εθνικών φαρμακευτικών αναγκών, το χρηματοδοτικό κενό, το οποίο καλύπτεται από τη φαρμακοβιομηχανία και

τους ασθενείς, δεν αναμένεται να μειωθεί, αντίθετα, έχει αυξητική τάση.

Ανησυχία για την Πρόσβαση σε Νέα Καινοτόμα Φάρμακα στην Ελλάδα

Υπάρχει έντονος προβληματισμός για τις επιπτώσεις αυτής της συνθήκης στον χώρο του φαρμάκου και στους ασθενείς.

As λάβουμε υπ' όψιν τα δεδομένα που αφορούν στη διαθεσιμότητα νέων καινοτόμων φαρμάκων στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τη μελέτη *Patients W.A.I.T. Indicators* EFPIA-IQVIA για το 2024, μόλις 75 από τα 173 νέα φάρμακα που εγκρίθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA) την περίοδο 2020-2023 έγιναν διαθέσιμα στη χώρα μας, έναντι 79 στα 167 το διάστημα 2019-2022.

Ο μέσος χρόνος που απαιτείται για να αποζημιωθούν στην Ελλάδα τα νέα φάρμακα φτάνει τις 654 ημέρες, υπερβαίνοντας κατά 76 ημέρες τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (578 ημέρες) και παρουσιάζοντας επιδείνωση κατά 67 ημέρες σε σύγκριση με την περίοδο 2019-2022. Παράλληλα, η διαθεσιμότητα των ογκολογικών φαρμάκων έπεσε στο 59%, με τον χρόνο διάθεσης να αγγίζει τις 657 ημέρες. Για τα ορφανά φάρμακα, η διαθεσιμότητα είναι μόλις 36%, ενώ ο μέσος χρόνος διάθεσής τους φτάνει πλέον τις 704 ημέρες.

Πώς μια συμφωνία πλαίσιο μπορεί να βοηθήσει

Μια συμφωνία πλαίσιο ανάμεσα στη βιομηχανία και την Πολιτεία θα αποτελεί σαφώς μια κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση. Απαραίτητη προϋπόθεση να περιλαμβάνει μέτρα καιρία και σημαντικές δεσμεύσεις από τις δύο πλευρές, που θα διασφαλίζουν απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στο φάρμακο που χρειάζονται, όταν το χρειάζονται, βελτιώνο-

ντας παράλληλα για τις εταιρείες του κλάδου την προβλεψιμότητα και τη βιωσιμότητα.

Ομως σύμφωνα με όσα έχουν ανακοινωθεί, ο ρυθμός της δημόσιας χρηματοδότησης στην Ελλάδα θα παραμένει χαμηλότερος του ευρωπαϊκού μέσου όρου και κατώτερος του ρυθμού αύξησης των φαρμακευτικών αναγκών. Ως εκ τούτου εκτιμούμε ότι το ήδη δυσθεώρητο ύψος των επιστροφών που καλούμαστε να καλύψουμε και απειλεί την πρόσβαση στην καινοτομία, θα συνεχίσει να αυξάνεται.

Πρέπει λοιπόν ο επαναπροσδιορισμός των πολιτικών υγείας, με στόχο την εξοικονόμηση και την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων να συνοδεύεται με μία γενναία πρόταση για αύξηση της χρηματοδότησης και ταυτόχρονα με μία δέσμευση της Πολιτείας για επίτευξη μείωσης των συνολικών επιστροφών. Η συμφωνία αυτή δεν είναι δυνατό να σταθεί χωρίς ένα πλαίσιο συνυπευθυνότητας στη φαρμακευτική δαπάνη και κάτι τέτοιο θα μπορούσε να εφαρμοστεί με ένα δοκιμασμένο μοντέλο που θα δεσμεύει βιομηχανία και κυβέρνηση – κατά τα πρότυπα των δεσμεύσεων του RRF

Σε κάθε περίπτωση, είναι σημαντικό πως σήμερα, αρμόδιοι φορείς και η κυβέρνηση βρίσκονται σε διάλογο για να οικοδομήσουμε από κοινού λύσεις που θα ενισχύσουν τη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη και θα εξορθολογίσουν ουσιαστικά τις υποχρεωτικές επιστροφές, στόχους απαραίτητους για τη διασφάλιση της υγείας των συνανθρώπων μας και την πρόσβασή μας στα καινοτόμα φάρμακα.

Η κυρία **Ελένα Χουλιάρα** είναι Αντιπρόεδρος ΣΦΕΕ και υπεύθυνη Αποζημίωσης, ΗΤΑ, Διαπραγμάτευσης και Φαρμακευτικής Δαπάνης, Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος AstraZeneca.